

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 14. napján kelt 27.G.44.577/2013/51. számú ítélete ellen a felperes részéről 52. sorszámon, az alperes részéről 54. és 56. sorszámon benyújtott fellebbezések folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.005.000 (Negyvenmillió-ötezer) forintot és ennek 2013. június 1. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű késedelmi kamatát, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékű késedelmi kamatát, valamint 1.747.888 (Egymillió-hétszáznegyvenhétezer-nyolcszáznyolcvannyolc) forint és 2.000.000 (Kettőmillió) forint + áfa elsőfokú perköltséget;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (Egymillió) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 158.400 (Százötvennyolcezer-négyszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 389. §-ára alapítva előterjesztett keresetében kérte az alperest vállalkozói díj címén bruttó 40.005.000 forint és ennek 2013. június 1. napjától a kifizetésig a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére kötelezni.

Egyebek mellett előadta, 2012 őszén ajánlattételre szóló felhívást kapott az alperestől egy országos hangszolgáltatáshoz szükséges rendszer megvalósítására az ... Zrt. megrendelővel kötött vállalkozási szerződés szerinti egyes részfeladatok teljesítésére irányuló alvállalkozói szerződés megkötése céljából. A felperes több ajánlata benyújtását követően az alperes 2013. február 14-én e-mailben a törvényes lehallgatás (...) rendszertechnikai megoldása tételre önálló ajánlatot kért, majd 2013. február 21-i e-mailjében a műszaki tartalom alapjaira vonatkozó elképzeléseit is rögzítette.

A felperesi ajánlat véglegesítését célzó 2013. február 21-i egyeztetés során a georedundanciát annak árvonzata miatt az alperes elvetette, helyette nyilatkozatot kért az ... funkció rendelkezésre állásának szintjére. Az ... funkció rendszertechnikai megoldásaként kifejlesztésre kerülő szoftverhez kapcsolódó gyártói támogatások (support) kérdése sem ezen, sem a korábbi egyeztetéseken nem

merült fel. Az ... funkció rendszertechnikai megoldására vonatkozó, a megbeszélrt szempontoknak megfelelő végleges ajánlatát a felperes még ugyanazon a napon megküldte az alperesnek.

A felek ügyvezetói között 2013. március 4-én újabb személyes egyeztetésre került sor, amelyen a felek között szóban létrejött a szerződés az ... funkció rendszertechnikai megoldása 2013. február 21-i felperesi ajánlatban foglaltak szerinti műszaki tartalommal történő megvalósítására.

Az alperes ezt követően 2013. március 4-i keltezéssel tett szándéknyilatkozata a szóban már megkötött szerződés írásbeli megerősítése volt, amely az ár és a teljesítési határidő rögzítése mellett a műszaki tartalom vonatkozásában visszautalt a felperesi ajánlat tartalmára. A szerződés tárgyát egy olyan szoftver kifejlesztése képezte, amely alkalmassá teszi a távközlési rendszert a törvényes lehallgatásra.

A szerződés létrejöttét támasztja alá, hogy az alperesi szándéknyilatkozat aláírását követően az alperes tudomásul vette a szoftver átvételre felajánlását, részt vett annak tesztelésében, továbbá olyan nyilatkozatokat tett, amelyek arra utalnak, hogy a szerződést létrejöttnek tekintette.

A szerződés tárgyát képező szoftvert a felperes kifejlesztette, annak tesztelése, bevizsgálása jegyzőkönyvben dokumentáltan megtörtént. A mérési jegyzőkönyvek alapján is megállapítható, hogy a szoftver kielégítette az ... Zrt. ajánlati felhívásában meghatározott műszaki követelményeket, a jogszabályi előírásoknak és aszolgáltat (...) elvárásainak is megfelelt, amit a perben kirendelt eseti igazságügyi szakértő szakvélemény kiegészítésében foglaltak egyértelműen bizonyítanak. A szerződés teljesítésére tekintettel a felperest megilleti a szerződésben meghatározott összegű vállalkozói díj.

Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását, a vállalkozási szerződés létrejöttét, a felperes szerződésszerű teljesítését egyaránt vitatta.

Hangsúlyozta, az ... Zrt.-vel megkötött vállalkozási szerződésnek részfeladatoként a törvényes lehallgatás (...) funkció rendszertechnikai megoldásának megvalósítása és az ehhez kapcsolódó rendszertámogatási szolgáltatások folyamatos nyújtása (supportálása) is részét képezte.

Az alvállalkozói szerződés megkötésére irányuló egyeztetések során a felperesnek és az alperesnek a perbeli projekt nagyságrendjéből, sokrétűségéből, a speciális szakmai, műszaki használhatósági elvárásokból fakadóan a szerződés tárgya, a teljesítési határidő és a díj mellett sok további lényegesnek minősülő kérdésben – kötelezően előírt gyártói szolgáltatások (support), tesztelés, telepítés, fizetés, garanciális feltételek, szerzői felhasználási jogok – is meg kellett volna állapodniuk. A szerződés tárgya pedig nem egy szoftver, hanem egy olyan komplex rendszer kiépítése lett volna, amely 10 évre biztosítja a megfelelő működést, és amelynek egy része volt csak a törvényes lehallgatás (...) funkció.

Az alperes által adott szándéknyilatkozat nem a szerződés megkötésére vonatkozott, a felek között meglévő nyitott kérdésekre tekintettel feltételes volt, csak annak elősegítésére született, hogy elkezdődhessen a felperes termékének a bemutatása, vizsgálata, tesztelése, ami szükséges volt ahhoz, hogy az alperes eldönthesse, kíván-e szerződni a felperessel.

A szándéknyilatkozat címe, formája és tartalma szerint is egyértelműen egy későbbi vásárlásra, szerződéskötésre vonatkozó szándékot fejez ki, azt a felperes tévesen értelmezi szerződéses nyilatkozatként, amint az a BH2003. 203. számú eseti döntésben foglaltakra tekintettel is egyértelmű. A szándéknyilatkozat tartalma alapján az is nyilvánvaló, hogy abban az alperes a Ptk. 4. § (1) és 205. §(4) bekezdése szerinti kötelezettségének eleget téve arról tájékoztatta a felperest, hogy vele milyen feltételekkel tervezi a szerződés későbbi megkötését.

A felperestől konkrét ajánlat kizárólag az ... funkció rendszertechnikai megoldása műszaki kialakítására, és ennek díjára érkezett, ugyanakkor a felek között még ezen a téren is több olyan lényeges kérdés volt, amelyekben nem jött létre megállapodás. Mindezek alapján megállapítható, hogy a peres felek az ajánlati szakaszban voltak, a szerződés tárgyának, feltételeinek egyeztetése, tisztázása nem fejeződött be, így közöttük nem jött létre szerződés.

Az alperes a Ptk. 205. §-ában, valamint a GK 5. számú állásfoglalás b) pontjában foglaltakra utalva kifejtette azt is, a megkötendő szerződés egyes feltételeire nézve az egyezkedések során létrejött megállapodások sem a feleket, sem a szerződési vitában eljáró bíróságot nem kötik. Abban az esetben pedig, ha a szerződés lényeges feltételei a felek között nem tisztázottak, a teljesítés, az előkészítő intézkedés nem tekinthető a szerződést létrehozó ráutaló magatartásnak, amint azt a BH1994. 330. számú eseti döntés is rögzíti.

Az alperes véleménye szerint a kereset abban az esetben is megalapozatlan, ha az nyerne megállapítást, hogy a szerződés a felperes által előadottak szerint létrejött, mivel szerződésszerű teljesítés hiányában a Ptk. 395. §-a alapján elállhatott a szerződéstől, és miután elállási jogát 2013. október 25-én kelt levelében gyakorolta, a felperes vállalkozói díjra nem tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a felperest az alperes részére 1.778.191 forint perköltség 15 napon belül történő megfizetésére kötelezte.

A Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra, a Ptk. 389. §-ának vállalkozási szerződés lényeges tartalmi elemeit meghatározó rendelkezésére, valamint a GK 5. számú állásfoglalás d) pontjára utalva ítélete indokolásában kifejtette, annak vizsgálata során, hogy létrejött-e a peres felek között a felperes által állított vállalkozási szerződés, annak van jelentősége, hogy sor került-e olyan megállapodás megkötésére, amely tartalmazza a szerződés tárgyát képező, a felperes által megvalósítandó szolgáltatás műszaki tartalmának, továbbá a vállalkozói díjnak és a teljesítési határidőnek a meghatározását, a szerződés létrejötte szempontjából minden egyéb kérdés csak akkor tekinthető lényegesnek, ha azt valamelyik fél kifejezetten annak minősíti.

A műszaki tartalmat illetően a megállapodás létrejöttét bizonyítja, hogy azt a peres felek törvényes képviselői közötti 2013. március 4-i személyes egyeztetést követően 2013. március 4-i keltezéssel kiadott alperesi szándéknyilatkozat a 2013. február 21-i keltezésű felperesi árajánlatban foglaltakkal azonosan tartalmazza, mégpedig az ... Zrt. pályázati kiírásában meghatározott műszaki követelményeknek megfelelően. Egyértelmű tehát, hogy mindkét fél célja az ... Zrt. és az ... követelményeinek megfelelő megoldás létrehozása volt. Ezt támasztja alá az alperes azon perbeli nyilatkozata is, hogy szerződéskötés esetén olyan műszaki megoldást kívánt volna megrendelni, ami megfelel az ... Zrt. és az ... elvárásainak; valamint a 2014. február 14-i alperesi e-mail, amelyben azt közölte a felperessel, hogy az ... (törvényes lehallgatás) tétellel kapcsolatban műszakilag nincsenek kérdések.

A vállalkozói díj tekintetében a megállapodás létrejöttét bizonyítja, hogy annak 31.500.000 forint összegét az alperesi szándéknyilatkozat „kölsönösen elfogadott” díjként tartalmazza, amit később a felperes sem tett vitássá.

Az alperesi szándéknyilatkozatban szereplő 1,5 hónap teljesítési határidő vonatkozásában az alperes ügyvezetőjének személyes meghallgatása során tett nyilatkozatai, továbbá a szolgáltatást 2013. április 19-i határidővel átvételre felajánló felperesi e-mailek, valamint az alperes által a tesztek elhalasztása tárgyában 2013. április 19-én küldött e-mailben foglaltak alapján ugyancsak megállapítható volt, hogy abban a felek között megállapodás jött létre.

Az okirati bizonyítékok alátámasztják, hogy 2013. március 4-ét követően mindkét fél olyan nyilatkozatokat tett, amelyek szerint közöttük szerződés jött létre, és a szerződésnek megfelelően járt el. A jogvita kialakulását megelőzően az alperes sorozatosan tett olyan nyilatkozatokat, amelyek arra utaltak, hogy álláspontja szerint is létrejött a szerződés, amit a megadott határidőben és műszaki tartalommal teljesíteni kell, egyszer sem vonta kétségbe a szerződés létét, amikor a felperes a szerződésre, annak feltételeire hivatkozott. Ugyanakkor az alperes sem a support, sem a szerzői jogok, sem egyéb kérdések kapcsán nem jelezte azt, hogy a szerződés létrejötte szempontjából lényegesnek tartja, így az ezekben való megállapodás hiánya a szerződés létrejöttét nem érinti. Mindezek azt támasztják alá, hogy az ügyvezetők 2013. március 4-i személyes egyeztetésén az alperesi szándéknyilatkozatban rögzített lényeges tartalommal szóban vállalkozási szerződés jött

létre a peres felek között. Nincs jelentősége annak, hogy a felperes azt követően, hogy a lényeges kérdésekben megállapodás született, szerződéstervezetet küldött az alperesnek. Az írásba foglalás ugyanis egy már létrejött szerződés esetében is indokolt lehet, részben garanciális szempontból a bizonyítás körében, továbbá ily módon olyan részletkérdések is szabályozhatók, amelyeket a létrejött szerződés nem tartalmazott.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy sor került-e a felperes részéről a szerződésszerű teljesítésre, a Ptk. 397. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes igényt tarthat-e a vállalkozói díjra, tekintettel arra is, hogy a Ptk. 395. § (1) bekezdése értelmében a megrendelő a vállalkozási szerződéstől annak szerződésszerű teljesítéséig bármikor elállhat.

A felek szándéka egyértelműen arra irányult, hogy az alperes olyan megoldáshoz jusson, amivel teljesíteni tud az ... Zrt. felé, szerződés teljesítésének csak az minősül, ha a felperes által szolgáltatott megoldás az ehhez szükséges szintig hiánytalanul kifejlesztésre kerül, amelynek megállapítása szakértői bizonyítást tett szükségessé. Ugyanakkor a kirendelt igazságügyi szakértő a felperes által készített szoftver tényleges vizsgálatát nem tudta elvégezni, a rendelkezésre álló tesztteredmények és egyéb periratok alapján pedig nem tudta megállapítani azt, hogy a fejlesztés megtörtént-e, a felperesi megoldás késztermékként az ... Zrt.-hez telepíthető-e. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mindebből az következik, hogy a teljesítés nem történt meg. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy erre kinek a hibájából nem került sor. A díj esedékessége és az elállási jog határideje kapcsán ugyanis csak annak az objektív ténynek van relevanciája, hogy teljes mértékben megtörtént-e a teljesítés. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a teljesítésre a felek közötti együttműködés megszakadása miatt már nem került sor.

Teljesítés hiányában az alperest megillette az elállás joga. A 2013. október 25-i alperesi nyilatkozat egyértelműen elállásnak minősül, amely a szerződést a Ptk. 320. § (1) bekezdése értelmében felbontotta. Mindezekre tekintettel a felperes vállalkozói díjra nem tarthat igényt, a kereset elutasításának volt helye.

Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a kifejtettekre figyelemmel nem volt jelentősége a georedundancia kérdésének, ugyanakkor a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményből megállapíthatóan a georedundancia az ... részéről nem volt elvárás és az a szerződés műszaki tartalmából sem volt levezethető. Annak sem volt jelentősége, hogy a felperes által fejlesztett megoldás használhatósága megfelel-e a szerződés követelményeinek, ami egyébként ténylegesen csak az éles üzem során lett volna vizsgálható, amint azt az igazságügyi szakértő ugyancsak rögzítette.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes is nyújtott be fellebbezést.

A felperes a fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, a keresete szerint az alperes marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy a felperes és az alperes között vállalkozási szerződés jött létre az ... Zrt. által történő hangszolgáltatáshoz szükséges rendszer részeként a törvényes lehallgatás (...) funkció rendszerteknikai megoldása megvalósítása tárgyában. Ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves és iratellenes következtetést levonva helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperes nem teljesítette a szerződést, ezért a 2013. október 25-i levelében foglalt nyilatkozattal az alperes jogszerűen állt el, az elállás folytán megszűnt szerződés alapján a felperes vállalkozói díjra nem tarthat igényt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy a perbeli vállalkozási szerződés tárgyát a törvényes lehallgatás (...) funkció rendszerteknikai megvalósításához szükséges szoftver elkészítése, az alperes szerverére telepítése képezte, a szerződésnek nem volt tárgya a szoftver ... Zrt. rendszeréhez illesztése. Az is egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés szerinti feladatait a felperes maradéktalanul teljesítette. Ezt támasztja alá, hogy a rendszer tesztelését

követően 2013. május 22-én küldött e-mailjében az alperes képviselőjében eljárva ... az eszköz ... Zrt.-hez történő kiszállíthatósága érdekében mindössze egy konfigurációs változtatást kért, aminek még aznapi elvégzése után az alperes semmilyen további fejlesztési munka szükségességét nem jelezte, nem kifogásolta a fejlesztés befejezésének hiányát. Utóbb csak abban a kérdésben merült fel vita, hogy a georedundáns megoldás biztosítása érdekében a kifejlesztett szoftverből a felperesnek kettőt kell-e szolgáltatnia. Ugyanakkor a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján nem kétséges, hogy a szerződésszerű teljesítésnek a georedundancia nem volt feltétele, a kifejlesztett megoldás a rendelkezésre állás mértéke tekintetében is megfelelő volt, a szóban forgó fejlesztés döntő többségét a felperes elvégezte, az alközponti funkciókra az ... rendszer működőképes volt.

Tekintettel arra, hogy a felperes részéről a szerződés teljesítése már megtörtént, az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakkal szemben a jogi képviselője útján megküldött 2013. október 21-i levelében az alperes nem állhatott el a szerződéstől. A levélben foglalt elállási nyilatkozat egyébként is hatálytalan, mert ilyen nyilatkozat tételére az alperes jogi képviselője nem rendelkezett meghatalmazással.

A felperes véleménye szerint a kereset elutasítása abban az esetben is jogszabálysértő, ha az elállási nyilatkozat joghatályos. Az EBH1422. 2006. és az EBH1143. 2004. számon közzétett eseti döntésekben is kifejezésre jutó egységes bírói gyakorlat szerint ugyanis a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent jogcímhez kötöttséget, a bíróságnak a kereseti kérelmet a jogvita alapjául szolgáló jogviszony tartalma alapján kell elbírálnia, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll. A perbeli esetben a felperes keresetében annak tartalma szerint pénzkövetelés megfizetésére irányuló igényt érvényesített és a perben bizonyítást nyert, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségeit szerződésszerűen teljesítette. Erre tekintettel az elvégzett fejlesztési munkák ellenértéke kártérítés címén a kereset szerinti vállalkozói díjjal azonos összegben akkor is megilleti, ha vállalkozói díj jogcímén a követelés nem megalapozott. Önmagában az, hogy a követelt összeg a felperes részére vállalkozói díj címén nem ítélt meg, nem szolgálhat alapul a kereset elutasítására.

A kereset teljes elutasítása azért is megalapozatlan, mert az alperes 2013. július 24-i e-mailjében elfogadta a 2013. július 12-én e-mailben közölt azon felperesi ajánlatot, hogy a vállalkozói díj 85%-a felperest a rendszer ... Zrt. részére történő helyszíni átadásától függetlenül megilleti, ezen összeg erejéig a felperesi követelés az alperesi elállástól függetlenül megalapozott.

Az alperes pontosított fellebbezésében elsődlegesen kérte a szerződés létrejöttére és az attól való elállásra vonatkozó megállapításoknak az elsőfokú ítélet indokolásából történő mellőzését, az ítélet részbeni megváltoztatásával a költség 3.758.200 forint + áfa összegre felemelését; másodlagosan – amennyiben az ítélőtábla osztja az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában foglaltakat – az elállási nyilatkozat érvényességének a megállapítását.

Változatlanul állította, a felperessel olyan vállalkozási szerződést kívánt kötni a törvényes lehallgatás (...) funkció rendszertechnikai megoldásának megvalósítására, amely megfelel a közte és az ... Zrt. között létrejött vállalkozási szerződésben meghatározott követelményeknek, így biztosítja a georedundáns kialakítást, a folyamatos gyártói terméktámogatást (supportot) és a 99,999%-os rendelkezésre állást. Ezt bizonyítja, hogy már a szerződéskötésre irányuló egyeztetések megkezdésekor a felperes rendelkezésére bocsátotta az ... Zrt. pályázati felhívását, amely a törvényes lehallgatás (...) funkció megoldása vonatkozásában is egyértelműen tartalmazta a teljesítendő követelményeket. Nyilvánvalóan tévesen és megalapozatlanul szerepel az elsőfokú ítélet indokolásában az, hogy a felek a szerződés létrejötte szempontjából nem tekintették lényegesnek a gyártói támogatás (support) meglétét, sem a felhasználói-oktatói szolgáltatást, sem a garanciális és más olyan feltételeket, amelyeket csak a felperes tud biztosítani. Ebből következően megalapozatlan az elsőfokú ítélet indokolásában szereplő azon megállapítás is, hogy a felperes és az

alperes között a vállalkozási szerződés lényeges feltételei tekintetében a 2013. március 4-i alperesi szándéknyilatkozatban rögzített tartalommal megállapodás jött létre. Ezt egyebekben önmagában az alperesi szándéknyilatkozat címe, tartalma és formája is cáfolja a korábban már kifejtettek szerint.

A szerződés létre nem jöttét bizonyítja az is, hogy a szándéknyilatkozat aláírását követő napon a felperes maga készített egy szerződéstervezetet, amire nyilvánvalóan nem lett volna szükség akkor, ha a felek között a szerződés már létrejött volna.

Az alperesi szándéknyilatkozat a GK 5. számú állásfoglalás b) pontjára, a Ptk. 205. §-ában, 211. § (2) bekezdésében, 213. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felperes által el nem fogadott viszontajánlatnak, nem pedig szerződéses nyilatkozatnak minősül.

Ugyancsak megalapozatlanul tartalmazza az ítélet indokolása azt is, hogy a felperes és az alperes között a vállalkozási szerződés a törvényes képviselők 2013. március 4-i személyes egyeztetése során szóban jött létre, ezt a megállapítást egyetlen perbeli bizonyíték sem támasztja alá.

Az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy amennyiben a szerződés létrejött, attól az alperes elállhatott, a 2013. október 25-i alperesi nyilatkozat elállásnak minősül, helytálló álláspontra helyezkedett.

Az elsőfokú bíróság felperes perkölségben történő marasztalásakor az alperes kérelmét figyelmen kívül hagyva az alperesnek ügyvédi munkadíjként járó perkölség összegét nem a becsatolt ügyvédi megbízási szerződés és az ahhoz kapcsolódó teljesítésigazolás szerint állapította meg, ugyanakkor ezen okiratok alapján az alperes ügyvédi munkadíjként 3.758.200 forint + áfa megfizetésére tarthat igényt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezéssel érintett részében az ítélet helybenhagyását kérte. Állította, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felek közötti vállalkozási szerződés létrejöttét, a közöttük e-mailben folytatott levelezés egyértelműen bizonyítja, hogy a felek a szoftver fejlesztése, tesztelése során együttműködtek, a szerződést mindketten létrejötnék tekintették. Az alperesi szándéknyilatkozat kiadását követően készített felperesi szerződéstervezet a műszaki tartalom, az ár és a teljesítési határidő vonatkozásában teljesen megegyezik a szándéknyilatkozatban foglaltakkal, így abból sem vonható le olyan következtetés, hogy a felek között a szerződés ne jött volna létre.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésével nem érintett részében az ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

A felperes fellebbezése megalapozott, az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok részben okszerűtlen mérlegelése alapján megalapozatlan a keresetet elutasító döntése. Az elsőfokú bíróságnak a kereset, a Fővárosi Ítéltáblának a fellebbezések elbírálása körében a vállalkozási szerződés létrejötte, annak teljesítése és a vállalkozási szerződéstől való elállás jogszerűsége kérdéseiben kellett állást foglalnia.

A Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdései értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges, nem kell megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.

A Ptk. 389. §-a úgy rendelkezik, vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely munkával elérhető eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles.

Az e rendelkezések alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlat szerint vállalkozási szerződés

esetén a szerződés tárgyát képező szolgáltatás – a vállalkozó által létrehozandó eredmény –, a vállalkozói díj és a teljesítési határidő meghatározása minősülnek olyan lényeges elemeknek, amelyekben történő megállapodás mindenképpen szükséges a szerződés létrejöttéhez. A felek ezekben való megállapodásával a vállalkozási szerződés létrejön, amennyiben nincs olyan további kérdés, amelyet bármelyikük a szerződés létrejötte szempontjából lényegesnek minősített.

A Ptk. 216. § (1) bekezdése értelmében ellenkező jogszabályi rendelkezés hiányában a szerződési akaratot akár szóban, akár írásban, akár ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni.

A Ptk. 199. §-a szerint eltérő törvényi rendelkezés hiányában az egyoldalú nyilatkozatokra is megfelelően irányadó Ptk. 207. § (1) bekezdése a nyilatkozati és az akarati elv együttes érvényesülésének követelményét kimondva, elsődlegesnek a nyilatkozati elvet elfogadva úgy rendelkezik, a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

Valamely nyilatkozat értelmezésével összefüggésben felmerülő vita esetén tehát annak vizsgálata során, hogy mi volt a nyilatkozatot tevő valós akarata, adott esetben a nyilatkozatnak a szavak általánosan elfogadott jelentése szerinti értelmezése mellett az egyéb körülményeknek is jelentősége lehet, így különösen annak, hogy milyen körülmények között, milyen előzmények után, milyen információk birtokában került sor a nyilatkozat megtételére, a nyilatkozó szándéka milyen cél elérésére irányult. Jelentősége lehet a nyilatkozatot tevő minden olyan későbbi magatartásának, nyilatkozatának is, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a vita felmerültét megelőzően ő maga hogyan értelmezte a nyilatkozatát, annak milyen tartalmat tulajdonított.

A perbeli esetben a felek nyilatkozatai és az okirati bizonyítékok alapján a következők voltak tényként megállapíthatók.

Az alperes az általa az ... Zrt.-vel kötött vállalkozási szerződés alapján kivitelezendő távközlési (hangszolgáltatási) rendszer megvalósításához szükséges különböző részfeladatokkal, köztük a törvényes lehallgatás (...) funkció távközlési rendszerben történő megvalósításához szükséges megoldás (szoftver) szolgáltatásával („... tétel”) kapcsolatos alvállalkozási szerződés megkötése céljából kezdett tárgyalásokat a felperessel. Az egyeztetések során a felperes több ajánlatot is készített, amelyeket az alperes nem fogadott el.

Az alperes a 2013. február 14-i e-mailjében az „... tételre” önálló ajánlat megküldését kérte a felperestől, azt is közölve, ezzel a tétellel kapcsolatban műszakilag nincsenek kérdések, azt már most szeretné megrendelni (8/F/14), majd a 2013. február 21-én küldött e-mailjében tájékoztatta a felperest az „... tétel” műszaki tartalmának alapjaival kapcsolatos elképzeléseiről, így egyebek között arról, hogy az ... funkció szállítása nem redundáns megoldással (1 szerver), a teljes forgalom monitorozása; nyilatkozat az ... rendelkezésre állás gyakorlati követelményeire; opcióban a meglévő megoldás kiegészítése redundanciával (2. szerver elhelyezésével, 8/F/15).

A felperes az aznapi megbeszélésükre hivatkozással 2013. február 21-én megküldte az alperesnek a megbeszélteknek megfelelő ajánlatát a törvényes lehallgatás (...) rendszertechnikai megoldására. A szállítási határidőt 2013. április 19. napjában, az árat nettó 33.300.000 forintban jelölte meg. Az ajánlat a műszaki megoldásra nézve rögzítette annak feltételeit, és tartalmazta annak rendszertechnikai vázlatát bemutató ábrát, továbbá „használhatósági kérdések” címszó alatt azt is, hogy a monitoring funkció használhatósága nem lehet kevesebb, mint a monitorozott szolgáltatások használhatósága (8/F/16).

Azt követően, hogy a peres felek törvényes képviselői 2013. március 4-én személyes egyeztetést tartottak, az alperes törvényes képviselője 2013. március 4-i keltezéssel „Szándéknyilatkozat” elnevezésű okiratot írt alá. Ebben kijelentette, hogy az ... Zrt.-vel hangszolgáltatás bevezetésére

kötött vállalkozási szerződés részeként a törvényes lehallgatás (...) rendszerteknikai megvalósításával az alperes a felperest kívánja megbízni a kölcsönösen elfogadott 31.500.000 forint vállalkozói díjért; a szállítási határidő 1,5 hónap; műszaki specifikáció a 2013. február 21-én küldött ajánlatnak megfelelően (műszaki megoldás, használhatósági kérdések, 1/F/3).

A felperes 2013. március 5-én aláírás nélküli „Szoftverszállítási szerződéstervezetet” küldött az alperesnek. E szerint a szerződés tárgya 2013. április 19-i teljesítési határidővel 31.500.000 forint + áfa vállalkozói díjért az 1. számú mellékletben specifikált ...G szoftver szállítása és helyszíni telepítése a megrendelő alperes által biztosított hardvereszközökre és hálózati infrastruktúrákra az OpenScape rendszer törvényes lehallgatási funkciójának biztosítása érdekében. Az „Általános megvalósítási terv” megnevezésű 1. számú melléklet az alperes részére 2013. február 21-én küldött felperesi ajánlatban foglaltakkal azonosan tartalmazza a műszaki megoldás feltételeit és az annak rendszerteknikai vázlatát bemutató ábrát (12/A/1/21).

A felperes 2013. február 15-én az alperesnek küldött e-mailjében a 2013. február 21-i ajánlatát követően az alperes ügyvezetője által 2013. március 4-én megtett nyilatkozattal létrejött szerződésre hivatkozással a ...G funkciót 2013. április 19-i határidővel átvételre felajánlotta. Az alperes nevében ... ugyanezen a napon e-mailben küldött válaszában megköszönte a tájékoztatást az átvételi vizsgálatokra vonatkozó javaslatát is csatolva (12/A/1 alatti 44. és 45. e-mail).

2013. április 17-én a felperes e-mailben az április 19-én megkezdődő vizsgálatokban részvételre jogosult személyek kijelölését kérte az alperestől. Válasz e-mailjében ... eleget tett a kérésnek (12/A/1. alatti 46. és 47. e-mail).

Az alperes részéről ... 2013. április 19-én e-mailben az éles rendszerre való költözésre hivatkozással a tesztek végrehajtásának néhány nappal történő elhalasztását kérte a felperestől, közölve azt is, hogy „a szerződéses szállítási határidőt” az alperes ettől függetlenül tartottnak minősíti (12/A/1. alatti 48. e-mail).

Azt követően, hogy a felek képviselői 2013. május 13-14-én közösen elvégezték az alperes szerverére telepített szoftver tesztelését és az erről készült vizsgálati jegyzőkönyvet a felperes 2013. május 16-án e-mailben megküldte az alperesnek, 2013. május 22-én az alperes e-mailben arról tájékoztatta a felperest, hogy elemezték az általa készített ... megoldást, a szimulátorok általi tesztelések jegyzőkönyvét és megnyugtató eredményeket kaptak, arra tekintettel azonban, hogy a maradék néhány tesztre a támogatási kapcsolat hiányában azért nem volt lehetőség, mert az alperes nem tudta a végső helyükre telepíteni eszközeit, számára a felperes által kért teljesítési nyilatkozat aláírása az éles teszt feltételeinek teljesüléséig rendkívül magas kockázatot jelentene (12/A/1. alatti 53. és 60. e-mail).

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a fenti tények, körülmények Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelése, az alperesi szándéknyilatkozat azok figyelembevételével történő értelmezése alapján egyértelműen megállapítható, hogy ráutaló magatartással mindkét fél kölcsönösen és egybehangzóan egy olyan vállalkozási szerződés megkötésére irányuló akaratát juttatta kifejezésre, amely szerződés alapján a felperes nettó 31.500.000 forint vállalkozói díj ellenében 2013. április 19-i teljesítési határidővel a 2013. február 21-i felperesi ajánlatban és a 2013. március 4-i alperesi szándéknyilatkozatban rögzített műszaki tartalommal elkészíti és az alperes által biztosított szerverre telepíti azt a szoftvert, amely az ... Zrt.-vel kötött vállalkozási szerződés szerint az alperes kivitelezésében kialakításra kerülő országos távközlési (hangszolgáltatási) rendszerben biztosítja a törvényes lehallgatás (...) funkció megvalósítását.

Tekintettel arra, hogy a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása a vállalkozási szerződés létrejöttéhez szükséges valamennyi lényeges tartalmi elemre kiterjedt, ugyanakkor a 2013. február 12-i alperesi e-mailt követően már kizárólag, önállóan az ... tételre nézve folytatott szerződéses tárgyalások során egyikük sem tett olyan nyilatkozatot, tanúsított olyan magatartást, amely azt juttatta volna kifejezésre, hogy a szerződés létrejötte szempontjából bármilyen további kérdést

(support, szerzői jogok, stb.) is lényegesnek minősítenek, a felek ráutaló magatartásával a vállalkozási szerződés az alperesi szándéknyilatkozatban rögzített tartalommal létrejött.

A szerződés tárgyát az alperes kivitelezésében az ... Zrt. fővállalkozójaként kialakításra kerülő országos távközlési (hangszolgáltatási) rendszerben a törvényes lehallgatás (...) funkció megvalósítását biztosító szoftver elkészítésére és az alperes által biztosított szerverre telepítése képezte.

A vállalkozási szerződés kifejtettek szerinti létrejöttét alátámasztó körülmények körében a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a felperes 2013. április 15-i e-mailjében egyértelműen és határozottan a 2013. március 4-i alperesi szándéknyilatkozattal létrejött szerződésre hivatkozással ajánlotta fel átvételre az alperesnek a szolgáltatást, ezt az alperes anélkül, hogy kétségbe vonta volna a szerződés felperesi készrejelentésben foglaltak szerinti létrejöttét, tudomásul vette, majd a felperes kérésének eleget téve a szerződés alapján történt felperesi teljesítéshez kapcsolódó átadás-átvételi eljárás során részéről eljáró személyeket is kijelölte.

Mindezekre tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a 2013. március 4-i alperesi szándéknyilatkozatban rögzített tartalommal a peres felek között létrejött a vállalkozási szerződés. E körben álláspontja csak annyiban téves, hogy a szerződés létrejött – a már kifejtettek szerint – a felek ráutaló magatartással kifejezésre juttatott kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása alapján volt megállapítható, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá azt, hogy a szerződés a törvényes képviselők 2013. március 4-i egyeztetése során szóban jött volna létre.

A szerződés létrejöttét az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg, az ítélet indokolásának e részével szemben előterjesztett alperesi fellebbezés ezért nem vezethetett eredményre.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett azon jogi álláspontját, hogy a perben kirendelt eseti igazságügyi szakértő kiegészített szakvéleménye és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a 2013. október 25-i alperesi nyilatkozattal történt elállásig a felperes részéről nem történt meg a szerződésszerű teljesítés, ezért a felperes vállalkozói díj iránti igénye megalapozatlan.

A Ptk. 277. § (1) bekezdése a szerződések tartalmuknak megfelelő teljesítését írja elő.

A teljesítés megfelelősége szempontjából a szolgáltatás jogszabályban meghatározott, valamint a szerződésben kikötött tulajdonságainak van jelentősége, a teljesítés akkor megfelelő, ha alkalmas a jogszabályok, valamint a kötelezett által ismert szerződéses cél szerinti rendeltetésszerű használatra.

A szerződés teljesítése során a Ptk. 277. § (4) bekezdése kifejezetten együttműködési kötelezettséget ír elő a felek számára, rögzítve azt is, a kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést.

A Ptk. 283. § (1) bekezdése szerint jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a jogosult a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül köteles meggyőződni arról, hogy a teljesítés megfelelő-e.

A vállalkozási szerződésre nézve a Ptk. 396. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, a felek a szolgáltatás átadásakor közösen elvégzik azokat a szakmailag szokásos és indokolt próbákat, amelyek a teljesítés megfelelő minőségének a megállapításához szükségesek. A (2) bekezdés eltérő szakmai szokás hiányában a próba lefolytatásához szükséges feltételek biztosítására a megrendelőt kötelezi.

A 397. § (1) bekezdése szerint eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában a vállalkozói díj a

vállalkozás teljesítésekor esedékes.

Vállalkozási szerződés esetén tehát a feleknek a szolgáltatás átadásakor a teljesítés megfelelő minőségének megállapításához a szolgáltatás jellege szerint a szakmában szokásos és indokolt próbákat kell közösen elvégezniük.

A vállalkozó akkor teljesít, ha az általa létrehozott, a jogszabályban és a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak megfelelő, rendeltetésszerű használatra alkalmas szolgáltatást a megrendelőnek átadja.

A megrendelő az átvételt csak akkor tagadhatja meg, ha a felajánlott teljesítés nem felel meg a jogszabályban és a szerződésben meghatározott követelményeknek.

A szerződést a vállalkozó részéről teljesítettnek kell tekinteni akkor is, ha az elkészült és szerződésszerűen felajánlott szolgáltatás átvételét a megrendelő jogosulatlanul tagadja meg. A vállalkozót a díj az átvétel jogosulatlan megrendelői megtagadása esetén is megilleti.

A korábban már kifejtettekre is figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapíthatóan a felperes és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés tárgyát 2013. április 19-i teljesítési határidővel nettó 31.500.000 forint vállalkozási díjért a felperes 2013. február 21-i ajánlatában és az alperes 2013. március 4-i szándéknyilatkozatában rögzített tartalommal az ... Zrt. részére az alperes kivitelezésében kialakításra kerülő országos távközlési (hangszolgáltatási) rendszerben a törvényes lehallgatás (...) funkció megvalósítását biztosító szoftver elkészítése és az alperes által biztosított szerverre telepítésre képezte.

A felperes a szerződés alapján elkészített szoftvert az alperes által biztosított szerverre telepítette, ezt az alperes sem vitatta.

A szolgáltatás 2013. április 15-én a szerződés szerinti 2013. április 19-i határidővel történt felperesi átvételre felajánlását követően a felek a teljesítés megfelelő minőségének megállapítása érdekében a Ptk. 396. § (1) bekezdésének megfelelően közösen tesztelték a szolgáltatást, amellyel szemben – amint az a perben kirendelt eseti igazságügyi szakértő alperesi észrevételekre is figyelemmel kiegészített, megfelelően megindokolt, a Pp. 183. § (3) bekezdése szerinti fogyatékoságoktól mentes szakvéleményéből kétségmentesen megállapítható – a georedundáns kialakítás sem az ... Zrt. pályázati kiírásában, sem az ... előírásai szerint nem volt követelmény, azt a perbeli vállalkozási szerződés sem írta elő.

Az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakra figyelemmel nem kétséges az sem, hogy az ... funkció rendszerteknikai megvalósításának biztosítását célzó szoftver vonatkozásában a rendelkezésre állási szint megfelelőségét az ... is csak az éles üzem során vizsgálja, amiből az következik, hogy a peres felek közötti átadás-átvétel keretében a rendelkezésre állási szint megfelelősége nem volt vizsgálható, illetve vizsgálandó. Ennek vizsgálata kívül esett az átadás-átvétel során a teljesítés minősége megfelelőségének megállapítása érdekében a Ptk. 277. § (4) bekezdése, 283. § (1) bekezdése és 396. § (1) bekezdése alapján a felek által közösen elvégzendő vizsgálatok, próbák körén.

A közösen elvégzett tesztek során – amint azt az igazságügyi szakértői vélemény is rögzíti – az ... rendszer az alközponti funkciókra maradéktalanul működőképesnek bizonyult. A főközponti funkciók nem megfelelő voltára a tesztelés során nem merült fel adat, az erre vonatkozó teszteket azért nem lehetett elvégezni, mert a tesztelés időpontjáig az alperes nem tudta végső helyükre telepíteni az ehhez szükséges eszközöket. A tesztek eredményét 2013. május 22-i e-mailjében ugyanakkor maga az alperes is megnyugtatóan minősítette, a hibajavítást kérő 2013. július 25-i levél szerint az átvételt kizárólag arra a hiányosságra hivatkozással tagadta meg, hogy a felperesi megoldás nem georedundáns. A tesztelési jegyzőkönyvek és a perben rendelkezésre álló adatok figyelembevételével elvégzett vizsgálat alapján a perben kirendelt igazságügyi szakértő a felperes által elkészített ... rendszert összességében, egyértelműen és határozottan alkalmasnak tartotta az ...

funkció biztosítására és az ... általi elfogadásra, ebből a szempontból a használhatósági szintre készített felperesi számítást irrelevánsnak minősítve.

Mindezek a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint azt támasztják alá, hogy a felperes által az alperesnek átvételre felajánlott szolgáltatás a szerződésben és a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelt. Ezt az elvégzett tesztek az alközponti funkciókra egyértelműen bizonyították, az pedig, hogy a főközponti funkciókra való megfelelés vizsgálatához szükséges teszt a feltételek biztosításának alperesi elmulasztása miatt nem volt elvégezhető, nem eshet a felperes terhére, különös tekintettel a Ptk. 396. § (2) bekezdésére, valamint arra, hogy semmilyen adat nem merült fel arra nézve, hogy a főközponti funkciókra a rendszer ne lett volna megfelelő, az átvétel megtagadására alapul szolgáló hiányosságként az alperes – megalapozatlanul – kizárólag a georedundancia hiányára hivatkozott.

Az alperes a részére szerződésszerűen felajánlott szolgáltatás átvételét jogtalanul tagadta meg, ezért a szerződést a felperes részéről a 2013. április 19-i teljesítési határidővel teljesítettnek kell tekinteni.

A szerződésszerű teljesítést követően az alperes hatályosan már nem gyakorolhatta a Ptk. 395. § (1) bekezdése szerinti elállási jogát, figyelemmel a GK 16. számú állásfoglalás c) pontjára is, mivel a kötelezettség teljesítése és a szerződés megszűnése folytán már nincs mitől elállni.

A felperes vállalkozói díj igénye ezért megalapozott, az elsőfokú bíróság tévesen utasította el a keresetet.

A Fővárosi Ítéltábla a kereset megalapozottsága miatt az alperes elsőfokú perköltség felemelése iránti fellebbezési kérelmét nem vizsgálta, mivel az elsőfokú eljárásban teljes egészében pervesztes lett, a saját költségeit maga viseli, ezért nincs jelentősége annak, hogy az ügyvédi munkadíj összegére vonatkozóan mikor és milyen tartalmú megállapodást kötött az ügyfélével, azt az elsőfokú eljárás során becsatolta-e.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest a felperes részére 31.500.000 forint + áfa, azaz összesen 40.005.000 forint vállalkozói díj, valamint ennek 2013. június 1. napjától a kifizetésig a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére, továbbá 1.500.000 forint eljárási illetékből, 247.888 forint szakértői díjból és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a csatolt díjmegállapodásra tekintettel a pertárgyérték 5%-ának megfelelő, 2.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla az eredményes felperesi fellebbezés folytán pervesztes alperest a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. §-a alapján kötelezte a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alkalmazásával a csatolt díjmegállapodás szerint a pertárgyérték 2,5%-a + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alkalmazásával rendelkezett, amelynek összegét arra figyelemmel állapította meg, hogy az alperes fellebbezését nem kizárólag az ítélet indokolásával szemben terjesztette elő, hanem az elsőfokú bíróság által javára megítélt 1.778.191 forint perköltség bruttó 4.772.914 forintra történő felemelését is kérte.

Budapest, 2018. január 24.

. Kurucz Zsuzsánna s.k.
a tanács elnöke

. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró

Fővárosi Ítéltábla
10.Gf.40.055/2017/20-II.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a felperes részéről Gf/18. sorszám alatt előterjesztett, a Fővárosi Ítéltábla 2018. január 24. napján kelt 10.Gf.40.055/2017/15. számú ítélet kiegészítés iránti kérelem folytán meghozta a következő

k i e g é s z í t ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla a 10. Gf. 40.055/2017/15. számú ítélet rendelkező részét a következőkkel egészíti ki: kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint jogorvoslati illetéket.

A kiegészítő ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Ítéltábla a 2018. január 24-én kelt 10.Gf.40.055/2017/15. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.005.000 (Negyvenmillió-ötezer) forintot és ennek 2013. június 1. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű késedelmi kamatát, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékű késedelmi kamatát, valamint 1.747.888 (Egymillió-hétszáznegyvenhétezer-nyolcszáznyolcvannyolc) forint és 2.000.000 (Kettőmillió) forint + áfa elsőfokú perköltséget; kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (Egymillió) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 158.400 (Százötvennyolcezer-négyszáz) forint jogorvoslati illetéket.

A felperes a másodfokú ítélet kézhezvételét követő 15 napon belül ítélet kiegészítése iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a másodfokú ítélet kiegészítését azzal, hogy kötelezze az alperest 2.500.000 forint, a felperes által lerótt fellebbezési illeték megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a felperes a másodfokú eljárás során teljeskörűen pernyertes lett, a fellebbezési eljárásban 2.500.000 forint fellebbezési illetéket megfizetett. A fellebbezésben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az elsőfokú eljárásban lerótt illeték és a fellebbezési eljárás illetékének a megfizetésére, azonban a másodfokú bíróság az általa lerótt 2.500.000 forint fellebbezési illeték megfizetéséről nem rendelkezett.

Az alperes elsődlegesen kérte a jelen eljárás felfüggesztését a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben vitatta az eljárt bíróságok hatáskörét és amennyiben a Kúria azt állapítja meg, hogy az eljárt bíróságoknak az ügy elbírálására nem volt hatásköre, úgy az kiterjed az ítélet kiegészítése iránti kérelem elbírálására is.

Másodlagosan kérte a felperes által előterjesztett ítélet kiegészítése iránti kérelem elutasítását, figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság a felperes kérelmével összhangban döntött a másodfokú jogorvoslati illeték viseléséről, mert a fellebbezésében a felperest kérte kötelezni a másodfokú eljárásban felmerült költség viselésére.

A felperes az ítélet kiegészítése iránti kérelmét az alperes által előadottakra tekintettel azzal egészítette ki, hogy a fellebbezésben nyilvánvalóan elírás szerepelhet, ha a másodfokú perköltség viselésére a felperest kérte kötelezni, egyébként a Pp. általános szabályai szerint a pervesztes fél köteles viselni a pernyertes fél költségeit.

A felperes ítélet kiegészítése iránti kérelme alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy az ítélet kiegészítése iránti kérelemről döntsön.

A Pp. 152. § (2) bekezdése alapján a bíróság a tárgyalást akkor is felfüggesztheti, ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában más polgári per vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más polgári eljárás már folyamatban van.

A fenti jogszabályi rendelkezésből következően a tárgyalás felfüggesztésére csak akkor van lehetőség, amennyiben van olyan előzetes kérdés, amely kihatással van az ítélet kiegészítése iránti kérelem elbírálására. Előzetes kérdés fennállása esetén sem kötelező a tárgyalás felfüggesztésére, mert a Pp. 152. § (2) bekezdése erre csak lehetőséget ad, de nem teszi kötelezővé. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy az alperes a másodfokú határozat kézhezvételét követően felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be, nem minősül olyan előzetes kérdésnek, amely az ítélet kiegészítése iránti kérelem elbírálása szempontjából kihatással lenne.

A Pp. 225. § (1) bekezdése alapján az ítélet kiegészítését annak közlésétől számított 15 nap alatt bármelyik fél kérheti, ha a bíróság valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől, akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett.

A perköltségviselés általános szabályairól rendelkező Pp. 78. § (2) bekezdés első mondata szerint a bíróság a perköltség felől hivatalból határoz, kivéve, ha a pernyertes fél a perköltség tárgyában való

határozathozatal mellőzését kéri.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és az alperes marasztalását kérte. A fellebbezésben valóban az szerepel, hogy a felperest kérte perköltség megfizetésére kötelezni, azonban ez nyilvánvaló elírás, mivel a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni.

A Fővárosi Ítéltábla az iratokból megállapította, hogy a felperes 2.500.000 forint jogorvoslati illeték lerótt, ennek viseléséről azonban az elsőfokú bíróság ítéletének elbírálása során nem rendelkezett.

A Fővárosi Ítéltábla az eredményes felperesi fellebbezés folytán az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest marasztalta, amelynek következtében a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó és a fellebbezési eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült költsége – az általa lerótt jogorvoslati illeték – megfizetésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 225. § (4) bekezdése alapján – felperes ítélet kiegészítése iránti kérelmének helyt adva – a másodfokú ítéletet kiegészítette.

A másodfokú eljárásban hozott kiegészítő ítélet ellen fellebbezés benyújtására nincs lehetőség, a másodfokú eljárásban hozott ítélet az azt kiegészítő ítélettel együtt alkot egységes határozatot, amellyel szemben rendes jogorvoslat nem vehető igénybe [2/2008. (V. 19.) PK vélemény 6. pontja].

Budapest, 2018. március 22.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
s.k.

bíró

Dr. Kovaliczky Ágota

bíró